

at et Beløb af 2 Millioner Kr. vil være tilstrækkeligt til at imødekomme denne Trang. Ligeledes mener Udvalget, at det vil kunne være tilstrækkeligt at sætte 2 Millioner Kr. i § 2, i Stedet for som foreslaaet 3 Millioner. Naar henses til, at den tilsvarende Paragrafi den tidligere Lov ikke har medført Udlaan til et større Beløb end 367,000 Kr., vil det vistnok findes, at Udvalget stiller sig meget liberalt, naar det forhøjer Beløbet fra 1 Million i den tidligere Lov til 2 Million i denne. Saaledes som det foreliggende Lovforslag er affattet, ville de Midler, som omhandles i § 2, kunne anvendes paa to Maader, enten af Kommunalbestyrelser, der lade opføre Arbejderboliger, eller af Foreninger, som lade opføre saadanne Boliger, men vel at mærke kun af Foreninger, som ere af ligefrem filantropisk Natur, idet det foreskrives, at Foreningerne ikke maa tage større Fordel af den til Bygningerne sammenskudte Kapital end 4 pCt. Imidlertid vilde man ved saadanne Bestemmelser udelukke saadanne Foreninger fra at nyde godt af denne Lov, som ikke ere oprettede i egentlig filantropiske Øjemed, men hvor det er Meningen, at en større Kreds af Medlemmer, der selv trænge til billige og gode Boliger, slutter sig sammen for ved Tilskud gennem en Række af Aar under den ene eller den anden Form at skaffe de fornødne Midler til Veje til at opføre Boliger, for at de saa senere kunne gaa over i de enkelte Medlemmers Eje. Saadanne Foreninger vilde være udelukkede efter Lovforslagets Affattelse, da det maatte siges, at Medlemmerne, naar de ved at sammenskyde en lille Kapital i Løbet af nogle Aar vare naaede til at komme i Besiddelse af deres eget Hus som Ejendom, derigennem vilde have opnaaet langt over 4 pCt. i aarlig Rente af de Penge, de havde skudt ind. Udvalget har imidlertid ment, at der slet ikke var nogen Grund til at udelukke Foreninger af denne Natur, men at der tværtimod var den største Anledning til at søge at fremme en saa god og nyttig Bestræbelse som den, at Smaa-kaarsfolk ved at slutte sig sammen søge paa en billig Maade i Tidens Løb at komme i Besiddelse af Ejendomme til at bo i, som de selv ejede. Derfor er der ogsaa paa dette Punkt stillet et Ændringsforslag i Betænkningen. Udtrykket Arbejderboliger kunde muligvis give Anledning til nogen Tvivl, og Udvalget har derfor ment det rigtigt udtrykkelig i Betænkningen at udtale, at der derved ikke forstaaes Boliger alene for egentlige Arbejdere, men

Boliger i det hele taget bestemte for Smaa-kaarsfolk. Endelig har Udvalget foreslaaet en Forandring i Forslagets Titel, der alene søger sin Grund i, at Loven af 29de Marts 1887, medens Udvalgets Forhandlinger have staaet paa, er udløben, nemlig den 31te i forrige Maaned. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget og de stillede Ændringsforslag til det høje Ting.

J. Hage: Jeg har tilladt mig at knytte nogle Ord til Betænkningen til nærværende Lovforslag, men uden at stille Ændringsforslag, og jeg skal derfor indskrænke mig til at henlede Opmærksomheden paa, at der altsaa ikke i Finansudvalget har været fuldstændig Enighed om at gaa saa vidt, som Flertallet her foreslaar. Det maa siges om dette Forslag, hvad der jo til Dels ogsaa kunde siges om Forslaget om Jordlodder, som jeg ikke har udtalt mig om under de foregaaende Dages Forhandling, men som jeg her, for ikke at blive misforstaaet, med den ærede Formands Tilalelse kunde ønske at knytte et Par Ord til ved samme Lejlighed — der er nemlig en vis Forbindelse mellem disse Ting —, at naar man fra Statens Side vil opmuntre disse Bestræbelser efter at faa, om man saa vil kalde det, „Foden under eget Bord“, eller rettere sagt, efter at blive Grundejer, saa at alle og enhver, ogsaa de uheldigst stillede, ved Statens Hjælp skulle søges hjulpede til enten at blive Grundejere eller til at faa de Beboelseslejligheder, de skulle have, saa billige og saa gode som muligt, kan det ikke nægtes, at det er et Spørgsmaal, som er ganske overordentlig omfattende. Det forekommer mig, at der er al mulig Grund for de Medlemmer, som alvorlig ønske, at Staten skal gaa frem ad denne Vej, til ikke at bruge alt for stærke Udtryk mod dem, som ville være forsigtige, naar de i Princippet acceptere, at Staten træder hjælpende til ved saadanne Lejligheder. Den Opfattelse, man i tidligere Tider var tilbøjelig til at følge, at Staten i saadanne Tilfælde maatte holde sig fuldstændig neutral, er man jo nu fra de fleste Sider tilbøjelig til at forlade, idet man erkender, at Staten kan hjælpe til. Men lige saa bestemt maa man fastholde, at der maa trækkes bestemte, praktiske Grænser, saa at Opgaven ikke bliver fuldstændig uoverkommelig. Fordringerne og Ønskerne ere jo langt større og maa jo altid være langt større end de, der kunne tilfredsstilles af Livet i Almindelighed og ogsaa af Staten. Stilles først den Fordring, at man skal se at hjælpe enhver Arbejder paa Landet til